

LICZEBNIKI RZYMSKIE

Salvete amici!

Zapewne wiecie, że rzymski system zapisywania liczb oparty jest na siedmiu znakach odpowiadających konkretnym cyfrom.

Tworzenie poszczególnych liczb polega na łączeniu tych cyfr według określonych zasad. Gdy obok siebie stoją te same cyfry lub większa przed mniejszą, ich wartość się dodaje np.:

Gdy z kolei cyfra o mniejszej wartości stoi przed cyfrą o wyższej wartości, to wówczas odejmuje się wartość mniejszej cyfry od większej np.:

$$\text{III} = (1+1+1) \ 3$$

$$\text{VIII} = (5+3) \ 8$$

$$\text{XX} = (10+10) \ 20$$

$$\text{LXXVI} = (50+10+10+5+1) \ 76$$

$$\text{CX} = (100+10) \ 110$$

$$\text{DC} = (500+100) \ 600$$

$$\text{IV} = (5-1) \ 4$$

$$\text{IX} = (10-1) \ 9$$

$$\text{XL} = (50-10) \ 40$$

$$\text{XC} = (100-10) \ 90$$

$$\text{CD} = (500-100) \ 400$$

$$\text{CM} = (1000-100) \ 900$$

POŁĄCZ W PARY:

XXIII ●	● 435
XXXVII ●	● 82
XLIV ●	● 578
CDXXXV ●	● 1461
CCXCIX ●	● 1960
MCMLX ●	● 44
LXXXII ●	● 2006
DLXXVIII ●	● 23
MMVI ●	● 299
MCDLXI ●	● 37

UZUPEŁNIJ TABELKĘ WŁAŚCIWYM LICZEBNIKIEM:

liczba poprzedzająca	liczba	liczba kolejna
	III	
	VII	
	X	
	XIX	
	XXVI	
	XXXVIII	
	XL	
	LVI	
	LXV	
	LXXIII	
	XC	
	XCIX	

ZAPISZ CYFRAMI RZYMSKIMI NASTĘPUJĄCE DATY:

pierwsze igrzyska w Olimpii	776 r. p.n.e. id est ..... a.Chr.n.*
założenie Rzymu	753 r. p.n.e. id est ..... a.Chr.n.
ustanowienie republiki rzymskiej	509 r. p.n.e. id est ..... a.Chr.n.
bitwa pod Termopilami	480 r. p.n.e. id est ..... a.Chr.n.
założenie Aleksandrii przez Aleksandra Wielkiego	331 r. p.n.e. id est ..... a.Chr.n.
zwycięstwo Hannibala pod Kannami	216 r. p.n.e. id est ..... a.Chr.n.
zamordowanie Juliusza Cezara w Rzymie	44 r. p.n.e. id est ..... a.Chr.n.
pożar Rzymu za czasów cesarza Nerona	64 r. n.e. id est ..... p.Chr.n.**
edykt cesarza Konstantyna Wielkiego o tolerancji dla chrześcija n	313 r. n.e. id est ..... p.Chr.n.
upadek Cesarstwa Zachodniorzymskiego	476 r. n.e. id est ..... p.Chr.n.

* a.Chr.n. = ante Christum natum

** p.Chr.n. = post Christum natum

UPORZĄDKUJ CHRONOLOGICZNIE WYDARZENIA

☐	MDCLXXXIII	bitwa pod Wiedniem
☐	MDCCXCI	uchwalenie Konstytucji 3 maja
☐	MMIV	wstąpienie Polski do Unii Europejskiej
☐	MXXV	koronacja Bolesława Chrobrego
☐	MDXXV	hołd pruski
☐	MCMXVIII	odzyskanie przez Polskę niepodległości
☐	CXLXVI	chrzest Polski
☐	MDCCLXXII	pierwszy rozbiór Polski
☐	MCMXCIX	wstąpienie Polski do NATO
☐	MCDX	bitwa pod Grunwaldem

Anno Domini

.....

I
UNUS, UNA, UNUM

II
DUO, DUAE, DUO

III
TRES, TRES, TRIA

IV
QUATTUOR

V
QUINQUE

VI
SEX

VII
SEPTEM

VIII
OCTO

IX
NOVEM

X
DECEM

XI
UNDECIM

XII
DUODECIM

XIII
TREDECIM

XIV
QUATTUORDECIM

XV
QUINDECIM

XVI
SEDECIM

XVII
SEPTENDECIM

XVIII
DUODEVIGINTI

XIX
UNDEVIGINTI

XX
VIGINTI

L
QUINQUAGINTA

C
CENTUM

D
QUINGENTI, AE, A

M
MILLE

**WYKREŚL Z KRZYŻÓWKI 10 LICZEBNIKÓW,
A POZOSTAŁE LITERY UTWORZĄ ROZWIĄZANIE**

T	R	E	D	E	C	I	M
D	U	N	D	A	T	E	I
X	E	S	V	N	R	O	C
D	I	C	I	U	E	T	E
U	G	G	E	I	S	C	D
O	I	N	T	M	I	O	E
V	S	E	P	T	E	M	S

HASŁO:

.....

